

У справі Бенедік проти Словенії ЄСПЧ визнав порушення Конвенції через ідентифікацію користувача по IP-адресі

Головна цитата

Суд підкреслює, що Конвенція про кіберзлочинність зобов'язує держави робити такі заходи, як збір даних про трафік в режимі реального часу і видача порядків представлення, доступними для органів влади в боротьбі, зокрема, зі злочинами, пов'язаними з дитячою порнографією. Проте такі заходи відповідно до статті 15 цієї Конвенції «підпорядковуються умовам і гарантіям, передбаченим національним законодавством [держав-членів]» і повинні «якщо це є доречним з огляду на природу відповідного повноваження або процедури, серед іншого, містити судовий або інший незалежний нагляд, підстави, які виправдовують застосування, і обмеження сфери застосування і терміну таких повноважень або процедур».

Справа було розпочато за заявою проти Республіки Словенії, поданої до Суду відповідно до статті 34 Конвенції з прав людини та основних свобод Ігорем Бенедіком.

Заявник стверджував, зокрема, що його право відповідно до статті 8 Конвенції було порушене, оскільки поліція незаконно отримала інформацію, яка викликала встановлення його особи, від інтернет-провайдера.

У 2006 році правоохоронні органи кантону Вале провели моніторинг користувачів так званої мережі "Razorback". Поліція Швейцарії встановила, що деякі користувачі володіли і обмінювалися дитячим порнографією у вигляді зображень або відеозаписів. Файлами, які містять незаконний контент, обмінювалися за допомогою так званої «р2р» (peer-to-peer) мережі обміну файлами, в якій кожен з підключених комп'ютерів діяв як клієнт і сервер. Отже, кожен користувач міг отримати доступ до всіх файлів, доступних для обміну іншими користувачами мережі та завантажити їх для використання.

На підставі даних, отриманих поліцією Швеції, 7 серпня 2006 року поліція Словенії не отримавши судового наказу подала запит до компанії S., інтернет-провайдер Словенії (далі «ISP») розкрити дані про користувача, якому була призначена вищезазначена IP адреса. У відповідь, 10 серпня 2006 року ISP надав поліції ім'я та адресу батька заявника, який був клієнтом інтернет-провайдера, що стосувався відповідної IP-адреси.

5 грудня 2008 року районний суд м. Крань визнав заявника винним у скоєнні кримінального правопорушення, в якому його обвинувачували. На основі думки експерта в сфері комп'ютерної науки окружний суд постановив, що заявникові повинно було бути відомо про 630 порнографічних зображень і 199 відео за участі неповнолітніх,

які він завантажив за допомогою мережі p2p і зробив доступними для спільного використання іншим користувачам. Заявник був засуджений до восьми місяців умовного ув'язнення з випробувальним терміном в два роки.

Заявник скаржився на те, що його право на приватне життя було порушене тому, що (i) Інтернет-провайдер (далі «ISP») зберіг його передбачувані особисті дані незаконно і (ii) поліція отримала дані про абонента, пов'язані з його динамічною IP-адресою і, отже, його персональні дані довільно, без судового наказу в порушення статті 8 Конвенції, яка має наступний зміст: «кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції. Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб».

Суд дійшов висновку, що інтерес заявника в захисті його ідентичності щодо його діяльності в Інтернеті підпадає під поняття "приватного життя", тому стаття 8 була застосовною до цієї скарги.

Суд також вважає встановленим, що запит поліції до ISP і їх використання інформації про абонента, яка викликала ідентифікацію заявника, складала втручання у це право. У цій справі припускаючи, що отримання поліцією інформації про абонента, пов'язаної з динамічною IP-адресою, про яку йде мова, мало певну основу в національному законодавстві.

З урахуванням особливого контексту цієї справи Суд підкреслює, що Конвенція про кіберзлочинність зобов'язує держави робити такі заходи, як збір даних про трафік в режимі реального часу і видача порядків представлення, доступними для органів влади в боротьбі, зокрема, зі злочинами, пов'язаними з дитячою порнографією. Проте такі заходи відповідно до статті 15 цієї Конвенції «підпорядковуються умовам і гарантіям, передбаченим національним законодавством [держав-членів]» і повинні «якщо це є доречним з огляду на природу відповідного повноваження або процедури, серед іншого, містити судовий або інший незалежний нагляд, підстави, які виправдовують застосування, і обмеження сфери застосування і терміну таких повноважень або процедур». Суд вважає, що закон, на якому був заснований оскаржений захід, тобто отримання поліцією абонентської інформації, пов'язаної з динамічною IP-адресою, про яку йде мова, та спосіб, у який він був застосований національними судами, не були чіткими і не пропонували достатні гарантії від свавільного втручання права статті 8. За цих обставин Суд вважає, що втручання в право заявника на повагу до його приватного життя не було "згідно із законом" згідно зі статтею 8§2 Конвенції. Суд дійшов висновку, що мало місце порушення статті 8 Конвенції.

Заявник вимагав 32 000 євро (EUR) щодо відшкодування моральної шкоди, які містили 7000 євро за страждання, яких він зазнав під час розгляду судової справи проти нього, 15000 євро тому, що він був необґрунтовано ув'язнений і 10 000 євро за таврування в суспільстві, від якого він постраждав внаслідок його засудження. Проте, ЄСПЧ вважає, що сам висновок про порушення є достатньою справедливою сатисфакцією моральної шкоди, яка могла бути завдана заявникові. За рішенням суду, заявникові мають бути відшкодовані лише судові витрати.

[Повний текст рішення ЄСПЧ у справі Бенедік проти Словаччини у перекладі Олександра Дроздова та Олени Дроздової](#)

Автор публікації: Олександр Дроздов

Олександр Дроздов

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), адвокат, Голова Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, Перший проректор Вищої школи адвокатури

Автор публікації: Олена Дроздова

Олена Дроздова

кандидат юридичних наук, викладач кафедри кримінального права і правосуддя (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С. Дем'янчука), адвокат, помічник Першого проректора Вищої школи адвокатури

© 2014 Unba.org.ua Всі права захищені "Національна Асоціація Адвокатів України". Передрук та інше використання матеріалів, що розміщені на даному веб-сайті дозволяється за умови посилання на джерело. Інтернет-видання та засоби масової інформації можуть використовувати матеріали сайту, розміщувати відео з офіційного веб-сайту Національної Асоціації Адвокатів України на власних веб-сторінках, за умови гіперпосилання на офіційний веб-сайт Національної Асоціації Адвокатів України. Заборонено передрук та використання матеріалів, у яких міститься посилання на інші інтернет-видання та засоби масової інформації. Матеріали позначені міткою "Реклама", публікуються на правах реклами.